

ARALING PANLIPUNAN

Ikaapat na Markahan

GAWAING PAGKATUTO

ARALING PANLIPUNAN - GRADE 9

Quarter 4 – Lesson 6 - LAS 6: Pambansang Kaunlaran

MABUHAY!

Ang Araling Panlipunan 9 Learning Activity Sheet na ito ay nabuo sa pamamagitan ng sama-samang pagtutulungan ng Sangay ng Lungsod ng Himamaylan sa pakikipagtulungan ng Kagawaran ng Edukasyon, Rehiyon 6- Kanlurang Visayas at sa pakikipag-ugnayan ng Curriculum and Learning Management Division. Inihanda ito upang maging gabay ng learning facilitator, na matulungan ang ating mga mag-aaral na makamtan ang mga inaasahang kompetensi na inilaan ng Kurikulum ng K to 12. Layunin ng LAS na ito na gabayan ang mga mag-aaral na mapagtagumpayan nilang masagot ang mga nakahanay na mga gawain ayon sa kani-kanilang kakayahan at laang oras. Ito ay naglalayon ding makalinang ng isang buo at ganap na Araling Panlipunan na may kapaki-pakinabang na literasi habang isinasaalang-alang ang kani-kanilang pangangailangan at sitwasyon.

Para sa mga learning facilitator: Ang Araling Panlipunan 9 Learning Activity Sheet na ito ay binuo upang matugunan ang pangangailangan ng ating mga mag-aaral sa larang ng edukasyon, na patuloy ang kanilang pagkatuto kahit na sila ay nasa kani-kanilang mga tahanan o saan mang bahagi ng learning center sa kanilang komunidad.

Para sa mga mag-aaral: Ang Araling Panlipunan 9 Learning Activity Sheet na ito ay binuo upang matulungan ka, na mapatuloy ang iyong pagkatuto kahit wala ka ngayon sa iyong paaralan, pangunahing layunin ng LAS na ito na mabigyan ka ng makahulugan at makabuluhang mga gawain.

GAWAING PAMPAGKATUTO SA ARALING PANLIPUNAN 9

PAMBANSANG KAUNLARAN

I. KASANAYANG PAMPAKATUTO at nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran. **APMSP-Iva-1**

II. PANIMULA Bawat isa sa atin ay may pangarap na magkaroon ng maganda at maunlad na pamumuhay. Kaya tayo ay nag-aaral para magkaroon ng magandang trabaho sa hinaharap upang makaraos sa kahirapan ng buhay. Pero paano ba natin malalaman na mayroong pag-unlad sa isang bansa at ano ang iba't ibang palatandaan ng pagunlad? Paano ba ito sinusukat at ano ang iba pang panukat maliban sa GNP at GDP ng isang bansa? Sa tingin niniyo, maunlad ba ang Pilipinas o nakabilang pa rin sa papaunlad na bansa? Sa kasalukuyang aralin ay malalaman natin kung ano ang konsepto ng pag-unlad, palatandaan, panukat at ang tamang pagkilos para samasamang pagkamit ng kaunlarang matagal na nating minimithi. Halina at ating tuklasin ang tungkol sa pambansang kaunlaran.

Konsepto ng Pag-unlad Ayon sa aklat ni Feliciano R. Fajardo na *Economic Development* (1994), malinaw na inilihad niya ang kaibahan ng pagsulong at pag-unlad. Ayon sa kanya, ang pag-unlad ay isang progresibo at aktibong proseso at pagsulong naman ay ang bunga ng prosesong ito. Dagdag pa niya na ang pagsulong ay nakikita at nasusukat sa pamamagitan ng mga kongkretong daan, gusali, pagamutan at iba pang uri ng imprastraktura na resulta ng pag-unlad ng isang bansa. Hindi lamang sa 3

imprastraktura makikita ang pag-unlad kundi pati na rin sa pagpapabuti sa kondisyon ng buhay ng tao. Halimbawa na lamang ang pagpababa sa antas ng kahirapan sa bansa, kawalan ng trabaho, kamangmangan, di-pagkapantay-pantay at pang-aabuso. Ang pag-unlad naman sa pananaw ng Sustainable Development Model ay isang proseso ng pagpapalawak sa oportunidad ng isang tao na makamit kahit man lamang ang minimum na istandard ng kabutihang pantao o well-being. Naniniwala ang mga tagapagtaguyod ng modelong ito na ang pag-unlad ay para sa tao kung kaya ang batayan ng pag-unlad ay ang pagtugon sa pangangailangan ng tao at pagtaas ng kalidad ng buhay ng tao. Ang buhay ng tao ay may iba't ibang dimensyon tulad ng pulitikal, ekonomik, spiritwal, sikolohikal, pisikal, at sosyo-kultural.

Bilang aktibong mag-aaral, unawain nang mabuti ang mga panuto nga bawat gawain.

Learning Activity Sheet (Quarter 4 – Week 1)

Pangalan ng Mag – aaral: _____ Petsa _____

Grado at Pangkat _____

Gawain 1: Pagsusuri sa Konsepto

Panuto: Basahin at unawain ang sumusunod na talata. Pagkatapos, sagutin ang mga tanong sa ibaba

Ang pambansang kaunlaran ay isang malawak na konsepto na sumasaklaw sa iba't ibang aspeto ng pamumuhay ng tao at ng lipunan. Kabilang dito ang ekonomiya, edukasyon, kalusugan, pamahalaan, at kapaligiran. Ang kaunlaran ay hindi lamang nasusukat sa pamamagitan ng pagtaas ng Gross Domestic Product (GDP) kundi pati na rin sa pag-angat ng kalidad ng buhay ng mga mamamayan. Mahalaga ang papel ng pamahalaan at ng bawat

indibidwal sa pagtatamo ng tunay na kaunlaran. Ang mga patakarang pang-ekonomiya, serbisyong pampubliko, at aktibong partisipasyon ng mamamayan ay ilan lamang sa mga pangunahing salik na nakakaapekto sa pambansang kaunlaran.

Mga Tanong:

Ano ang ibig sabihin ng pambansang kaunlaran ayon sa talata?

Anu-ano ang mga aspeto ng pambansang kaunlaran na binanggit sa talata?

Paano nasusukat ang kaunlaran ng isang bansa?

Bakit mahalaga ang papel ng pamahalaan at ng bawat indibidwal sa kaunlaran?

Magbigay ng isang halimbawa ng patakarang pang-ekonomiya na maaaring makatulong sa pambansang kaunlaran.

Gawain 2: Pagkilala sa mga Salik

Panuto: Punan ang sumusunod na talahanayan. Ilagay sa unang kolum ang mga salik na nakakaapekto sa pambansang kaunlaran. Sa pangalawang kolum, ipaliwanag kung paano nakakaapekto ang bawat salik sa kaunlaran.

Salik	Paliwanag
Ekonomiya	
Edukasyon	
Kalusugan	
Pamahalaan	
Kapaligiran	

Gawain 3: Pagbuo ng Mungkahing Hakbang

Panuto: Isipin mo na ikaw ay isang pinuno ng inyong barangay. Magbigay ng tatlong mungkahing hakbang na sa tingin mo ay makakatulong upang mapaunlad ang inyong komunidad. Isulat ito sa ibaba at ipaliwanag kung paano makakatulong ang bawat hakbang sa pambansang kaunlaran.

Halimbawa:

Pagpapaunlad ng mga lokal na negosyo.

Pagsasagawa ng mga programa para sa kalusugan.

Pagpapalawak ng mga oportunidad sa edukasyon.

Mungkahing Hakbang:

Gawain 4: Pagsusuri sa Repleksyon

Panuto: Sumulat ng isang maikling sanaysay na may 3-4 talata tungkol sa kahalagahan ng pambansang kaunlaran. Isama sa iyong sanaysay ang mga natutunan mo mula sa mga naunang gawain at ang iyong personal na pananaw sa paksa.

Gabay sa Pagsusulat ng Sanaysay:

Unang Talata: Ipakilala ang konsepto ng pambansang kaunlaran at bakit ito mahalaga.

Ikalawang Talata: Ilarawan ang iba't ibang aspeto ng kaunlaran at mga salik na nakakaapekto dito.

Ikatlong Talata: Magbigay ng sariling opinyon at mungkahi kung paano makakamit ang pambansang kaunlaran.

Ikaapat na Talata: Buod ng iyong mga puntos at ang kahalagahan ng aktibong partisipasyon ng bawat mamamayan sa pagtamo ng pambansang kaunlaran.

Rubric sa Pagmamarka:

Nilalaman (Content): 40%

Organisasyon (Organization): 30%

Kalinisan at Kaayusan (Clarity and Neatness): 20%

Wika at Gramatika (Language and Grammar): 10%

Inihanda ni:

Mrs. Lea R. Olivarez